

PLÁN PÉČE O NADANÉ ŽÁKY

2026 – 2029

Zpracovala
Mgr. Petra Halšková

**Se světlem majáku objevujeme
nové obzory poznání.**

Obsah

01	-----	Systém podpory nadaných žáků
02	-----	Účel, východiska a charakter dokumentu
03	-----	Hlavní cíle 2026–2029
04	-----	Profil naší školy a dosavadní systém
05	-----	Legislativní a metodický rámec
06	-----	Pojetí nadání a principy školy
07	-----	Vyhledávání a identifikace nadání
08	-----	Postup školy od zachycení potenciálu
09	-----	Organizace podpory ve výuce
11	-----	Metody práce s nadanými žáky
13	-----	Možnosti podpory dle oblasti nadání
15	-----	Dvojí výjimečnost, podvýkon, atd.
16	-----	Hodnocení nadaných žáků
18	-----	Role koordinátora, pedagogů a ŠPP
19	-----	Spolupráce s rodinou, ŠPZ a dalšími
19	-----	Program Talentmanagement, Centra aktivit a další
20	-----	Rozvoj pedagogického sboru
21	-----	Akční plán práce 2026 - 2029
23	-----	Evaluační a indikátory kvality
26	-----	Ochrana údajů a dokumentace
26	-----	Závěr
26	-----	Schvalovací doložka
27	-----	Zdroje

Navazuje na Plán péče o nadané a mimořádně nadané žáky 2024/2026 a rozvíjí systém podpory nadání školy.

Systém podpory nadaných žáků

GARANT

Vytváří podmínky pro podporu nadání a zajišťuje její začlenění do fungování školy.

KOORDINÁTOR

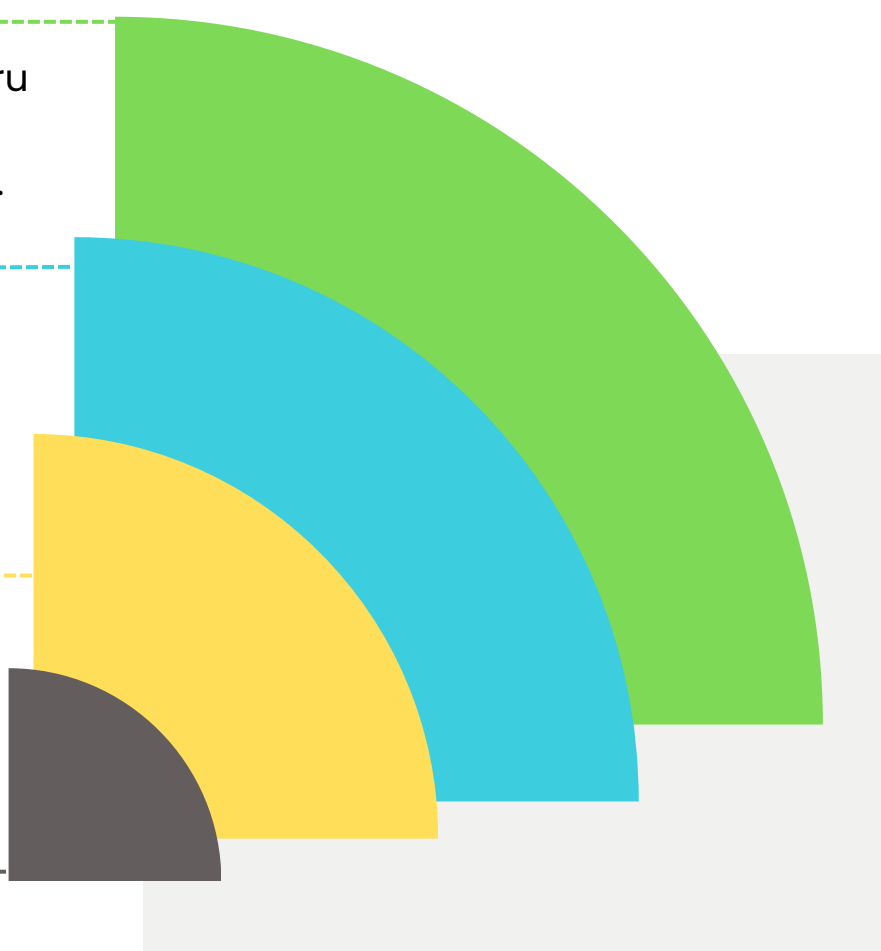
Koordinuje péči o nadané žáky, podporuje pedagogy a propojuje zapojené subjekty.

ZAPOJENÉ SUBJEKTY

Pedagogové, poradenské pracoviště, rodiče a externí partneři společně podporují rozvoj nadaných žáků.

NADANÝ ŽÁK

Aktivně rozvíjí své schopnosti, poznává své silné stránky a využívá nabízené příležitosti.

Účel, východiska a charakter dokumentu

Tento plán stanovuje jednotný školní systém pro vyhledávání, identifikaci, rozvoj a průběžné vyhodnocování podpory žáků s vysokým potenciálem, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Je určena vedení školy, pedagogickým pracovníkům, školnímu poradenskému pracovišti a jako informační rámec také zákonným zástupcům.

Navazuje na Plán péče o nadané a mimořádně nadané žáky 2024/2026, v němž jsme se zaměřili na schopnost pedagogů nadané děti rozpoznat a rozvíjet, vzdělávání učitelů, práci koordinátora nadání a sdílení zkušeností mezi 1. a 2. stupněm. V tomto plánu uvedené principy zachováváme a doplňujeme je o jasný proces podpory, odpovědnosti, evaluaci a praktické nástroje.

Strategický záměr

Vytváříme prostředí, v němž může každý žák bezpečně projevit svůj potenciál, dostává přiměřeně náročné vzdělávací příležitosti a učí se se svým nadáním odpovědně pracovat. Péči o nadání nevnímáme jako oddělený program pro několik vybraných dětí, ale jako přirozenou součást kvalitní diferencované výuky, kterou doplňujeme cílenými rozvojovými aktivitami.

Hlavní cíle 2026–2029

01

Systematická identifikace nadání

Nastavit jednotný a srozumitelný postup vyhledávání nadání v 1. ročníku a při příchodu nového žáka.

02

Diferenciace a individualizace výuky

Rozšířit diferenciaci, gradované úlohy, obohacování a smysluplnou akceleraci v běžné výuce.

03

Komplexní podpora nadaných žáků

Propojovat podporu nadání s činností školního poradenského pracoviště a včas zachytit dvojí výjimečnost.

04

Vytváření příležitostí pro nadané žáky

Organizování exkurzí se zaměřením na různé druhy nadání, rozšiřování Center aktivit ve třídách i poradenském centru, organizace soutěží, nacházení badatelských i projektových příležitostí.

05

Profesní rozvoj pedagogů

Posilování kompetencí pedagogů prostřednictvím sdílení praxe, hospitací a dalšího vzdělávání.

06

Evaluace dopadu podpory nadání

Vyhodnocování dopadu podpory podle stanovených indikátorů, nikoli pouze podle počtu soutěžních úspěchů.

Profil naší školy a dosavadní systém podpory nadání

Podporu nadání na naší škole rozvíjíme pod mottem „Se světlem majáku objevujeme nové obzory poznání“. Od školního roku 2022/2023 jsme členem Sítě škol podporujících nadání. Systematickou péči zajišťujeme prostřednictvím koordinátorky nadání, průběžného vzdělávání pedagogů a odborných zdrojů.

Ve výuce pracujeme s diferenciací, tandemovým učením, organizujeme projektové dny a našim žákům nabízíme možnost účastnit se soutěží v různých oblastech.

V rámci programu Talentmanagement jsme ve školním roce 2025/2026 realizovali vzdělávací exkurze pro nadané, například komentovanou procházku Ostravou pro žáky se zájmem o dějiny a akci Zlepši si techniku na VŠB pro žáky s technickým zaměřením. Díky podpoře města Ostrava rozšiřujeme Centra aktivit umístěná ve třídách, která nadaní žáci běžně využívají v rámci vyučování nebo přestávek.

V období 2024/2026 jsme rozvíjeli široké spektrum aktivit: matematické, jazykové, biologické, chemické, výtvarné, fotografické a šachové soutěže, robotiku, programování, práci s 3D pery, badatelský klub, šachy, sportovní a výtvarné aktivity.

V období 2026–2029 na těchto zkušenostech stavíme a chceme je ještě systematictěji propojovat s běžnou výukou. Navazujeme také projektovou žádostí „Centra aktivit na Zelené IV.“ pro rok 2027. Pokud bude žádost schválena, chceme Centra aktivit rozšířit také do kmenových tříd 8. a 9. ročníků a současně dále vybavovat již fungující centra v 1.–7. ročníku. Zaměřujeme se přitom na pomůcky a materiály podporující matematické myšlení, digitální a technické dovednosti, komunikaci, badatelství, prostorovou představivost, přírodovědné poznávání a samostatné učení.

Pedagogické centrum pro péči o nadání chceme dále rozvíjet jako zázemí pro individuální a skupinovou práci. Počítáme s odbornou literaturou, encyklopediemi, deskovými a logickými hrami, stavebnicemi, badatelskými sety a programovatelnými roboty, které budou využitelné ve výuce i v odpoledních aktivitách.

Hodláme i nadále zachovat speciální hodiny péče o nadané žáky, které představují jeden z hlavních pilířů systematického rozvoje jejich nadání a talentu. Vedení těchto hodin bude i nadále zajišťovat proškolený pedagog, který bude ke každému žákovi přistupovat individuálně, s respektem k jeho schopnostem, potřebám a tempu rozvoje. Cílem bude vytvářet podnětné prostředí, v němž budou žáci moci prohlubovat své silné stránky, objevovat nové oblasti zájmu a cíleně rozvíjet svůj potenciál tam, kde je to pro ně nejvíce přínosné.

Legislativní a metodický rámec

Koncepce vychází zejména ze školského zákona a z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v aktuálním znění. Vyhláška vymezuje mimořádně nadaného žáka, stanoví roli školského poradenského zařízení při zjišťování mimořádného nadání a umožňuje mimo jiné vytvářet skupiny žáků napříč ročníky, rozšiřovat obsah vzdělávání, umožnit účast ve výuce vyššího ročníku nebo stáž v jiné škole. U mimořádně nadaného žáka může vzdělávání probíhat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Metodickým východiskem je také systém podpory nadání NPI ČR, který zdůrazňuje prostředí podporující identifikaci a rozvoj nadání, vzdělávání pedagogů, propojení školy s mimoškolními příležitostmi a postupné budování školního systému podpory.

Pojetí nadání a principy školy

Nadání chápeme jako rozvíjející se potenciál, který se může projevovat v jedné nebo více oblastech a jehož rozvoj závisí nejen na schopnostech, ale také na motivaci, tvořivosti, příležitostech, prostředí a osobnostních charakteristikách žáka. Nadání proto nespojujeme pouze s výborným prospěchem.

01. Individualizace

Žák dostává přiměřenou míru náročnosti, podpory a autonomie.

02. Diferenciace

Úlohy se liší hloubkou, komplexitou, mírou otevřenosti, tempem nebo výstupem.

03. Obohacování

Žák jde do větší hloubky, propojuje obory, řeší autentické problémy a tvoří.

04. Akcelerace

Žák postupuje rychleji v části učiva, předmětu nebo ročníku.

05. Kompaktace učiva

Po ověření zvládnutí se omezuje rutinní procvičování a uvolněný čas se využije pro rozvoj.

06. Autonomie a odpovědnost

Žák se učí plánovat, volit strategie, dokončovat práci a reflektovat vlastní učení.

07. Bezpečí a wellbeing

Výkon není jediným měřítkem. Sledujeme vztahy, perfekcionismus, stres, motivaci a pocit přijetí.

08. Rovnost příležitostí

Vyhledávání nadaných nesmí být omezeno jen na hlasité, bezproblémové nebo soutěžně úspěšné žáky.

Vyhledávání a identifikace nadání

Vyhledávání nadání vnímáme jako průběžný proces. Jediný test, známka ani soutěžní výsledek pro nás nejsou samy o sobě dostačující. Kombinujeme pedagogické pozorování, analýzu výkonů a produktů, rozhovor se žákem, informace od rodičů, sebehodnocení, výsledky soutěží a podle potřeby odbornou diagnostiku.

Signály, které stojí za pozornost

- Rychlé pochopení principu a schopnost přenosu poznatku do nové situace.
- Neobvyklá hloubka otázek, silná zvědavost, potřeba znát příčiny a souvislosti.
- Originální postupy, divergentní myšlení, tvorba více řešení.
- Výrazný a dlouhodobý zájem o určité téma, schopnost samostatně získávat informace.
- Nadstandardní slovní zásoba, paměť, prostorová představivost, logické usuzování, hudební, výtvarné, pohybové či sociální schopnosti.
- Rychlé tempo práce, ale také nuda, odmítání rutiny nebo kolísavý výkon při nízké míře výzvy.
- Výkon výrazně vyšší v jedné oblasti a současně obtíže v jiné oblasti.

Cílenější sledování se zahajuje zejména při opakované nominaci učitelem, rodičem nebo samotným žákem, při výrazně nadstandardním výkonu či produktu, při neobvyklém zájmu a rychlosti učení, při rozporu mezi zjevnými schopnostmi a školním výkonem nebo při doporučení ŠPZ či jiného odborníka.

Postup školy od zachycení potenciálu k podpoře

01

Zachycení signálu

Učitel, rodič, žák, ŠPP nebo jiný pracovník zaznamená opakované projevy vysokého potenciálu.

02

Pedagogické mapování

Po dobu přibližně 4–8 týdnů se cíleně sledují projevy v různých situacích, shromažďují se podklady.

03

Konzultace

Třídní učitel/předmětový učitel konzultuje zjištění s koordinátorem nadání a podle potřeby se ŠPP.

04

První úpravy výuky

Bez čekání na formální diagnózu lze zvýšit náročnost, diferencovat úlohy a nabídnout obohacení.

05

Rozhovor se žákem

Zjišťují se zájmy, motivace, mimoškolní aktivity, očekávání a případné obtíže.

06

Plán podpory

Stanoví se 2–4 konkrétní cíle, formy podpory, odpovědné osoby a termín vyhodnocení.

07

Odborná diagnostika

Je-li potřeba zjištění mimořádného nadání či komplexnějších vzdělávacích potřeb, škola spolupracuje se ŠPZ.

08

Vyhodnocení

Nejpozději po 8–12 týdnech se posoudí pokrok, motivace a přiměřenost opatření, plán se upraví.

Organizace podpory ve výuce

Učitel nejprve ověří, co žák skutečně umí. Pokud prokáže bezpečné zvládnutí očekávaného učiva, není účelné zadávat další množství stejného procvičování. Uvolněný čas se využije pro hlubší, komplexnější nebo tvořivější práci.

Nástroje podpory

- Rychlé ověření – krátká úloha na začátku tématu, ústní vysvětlení principu nebo miniprojekt.
- Kompaktace – vynechání části rutinních cvičení po prokázání zvládnutí.
- Gradované úlohy – stejný cíl, ale různé úrovně komplexity, abstrakce nebo otevřenosti.
- Změna nebo volba výstupu – text, model, prezentace, experiment, program, infografika, debata.
- Obohacení – propojení s reálným problémem, jiným oborem, daty nebo výzkumnou otázkou
- Akcelerace v předmětu – účast na části výuky vyššího ročníku, práce s vyšší úrovní učiva.
- Flexibilní skupiny – dočasné seskupení podle připravenosti nebo tématu, nikoli trvalé nálepkování.
- Tandemová výuka – dva pedagogové umožní paralelní práci s rozdílnou úrovní podpory a výzvy.

Čemu se při práci s nadaným vyhnout

Při práci s nadaným žákem je vhodné vyvarovat se odměňování jeho rychlosti pouze zadáváním dalšího množství stejné práce a automatického využívání nadaného žáka jako pomocníka slabším spolužákům.

Stejně tak není vhodné předpokládat, že nadaný žák nepotřebuje podporu, zpětnou vazbu nebo vedení. Pozornost je třeba věnovat také jeho sociálním potřebám a vyhnout se jeho trvalému vyčleňování z kolektivu.

Za nadání by neměla být zaměňována bezchybnost ani poslušnost za motivaci. Nevhodný je rovněž tlak na soutěžení, pokud je chápáno jako jediná cesta k rozvoji nadaného žáka.

Metody práce s nadanými žáky

Badatelská výuka je založena na postupném badatelském procesu. Žák nejprve formuluje otázku a hypotézu, následně vytváří plán postupu, získává potřebná data, interpretuje je a nakonec prezentuje své výsledky.

Problémové učení vychází z řešení otevřeného problému, který umožňuje více cest k řešení. Důležitou součástí je hledání vhodného postupu, zdůvodňování zvoleného řešení a argumentace.

Projektová výuka je založena na dlouhodobější práci směřující k vytvoření konkrétního produktu určeného pro autentické publikum. Součástí procesu je plánování práce a rozdělení rolí mezi jednotlivé účastníky.

Sokratovský dialog nebo debata rozvíjí schopnost pracovat s argumenty a důkazy. Žáci formulují a obhajují svá stanoviska, reagují na protiargumenty a na základě nových důkazů či argumentů mohou své původní stanovisko změnit.

Designové myšlení začíná porozuměním určité potřebě nebo problému. Následuje vytváření nápadů, tvorba prototypu, jeho testování a následné opakované upravování a zdokonalování řešení.

Tvůrčí úlohy kombinují předem stanovená omezení s prostorem pro vlastní volbu a kreativitu. Nevedou pouze k jednomu správnému řešení, ale umožňují vznik více různých kvalitních výsledků.

Mentoring spočívá v pravidelném kontaktu žáka s pedagogem nebo externím odborníkem, který se věnuje oblasti jeho zájmu. Tento kontakt poskytuje prostor pro konzultace, odborné vedení a další rozvoj žáka.

Vrstevnícké skupiny jsou založeny na setkávání žáků, kteří mají podobné zájmy nebo obdobnou úroveň znalostí a dovedností. Skupiny mohou vznikat napříč jednotlivými třídami a podporovat vzájemné sdílení zkušeností, spolupráci a učení.

Samostatný projekt vychází z vlastní otázky nebo tématu žáka. Žák si stanovuje harmonogram práce, průběžně využívá konzultace a svou činnost završuje veřejným výstupem nebo výstupem zařazeným do portfolia.

Možnosti podpory dle oblasti nadání

Jazykové a literární

Autorské psaní různých žánrů, školní média, debata a argumentace, práce se stylem, překlad, literární soutěže, čtenářské a dlouhodobější autorské projekty.

Matematické a logické

Otevřené problémové úlohy, důkazy, hledání různých postupů, šachy, šifry, matematické modelování, práce s daty, olympiády a korespondenční semináře.

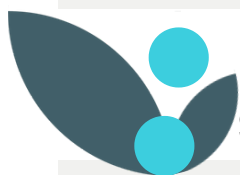
Přírodovědné

Vlastní experimenty, formulace hypotéz, terénní pozorování, badatelské deníky, mikroskopie, olympiády, odborné exkurze a popularizace vědy.

Technické a digitální

Robotika, programování, 3D tvorba, konstrukční úlohy, prototypování, práce s daty a algoritmy, vlastní technické či digitální projekty.

Společenskovední

Práce s historickými prameny, mapami a statistikami, komentované vycházky, mapování města, rozhovory, argumentace, lokální historie a vlastní badatelské projekty.

Výtvarné a designové

Vlastní tvorba a portfolio, otevřená zadání, experimentování s médii, fotografie a digitální tvorba, vizuální komunikace, výstavy a prezentace práce.

Hudební

Interpretace, improvizace a kompozice, práce s rytmem a zvukem, vlastní nahrávky, veřejná vystoupení, mezioborové projekty a spolupráce se ZUŠ.

Pohybové

Rozvoj techniky a taktiky, individuální tréninkový plán, analýza výkonu, fair play, týmová spolupráce a sportovní reprezentace školy.

Sociální a organizační

Žákovský parlament, moderování, organizace akcí, peer projekty, týmové vedení, plánování projektů, komunikace a řešení konfliktů.

Podpora nadání by neměla znamenat pouze více stejné práce, ale především náročnější a otevřenější úkoly, větší samostatnost a prostor pro vlastní tvorbu. Nadaný žák by měl mít možnost zkoumat témata do větší hloubky, hledat vlastní řešení a vytvářet náročnější výstupy.

Vhodné jsou dlouhodobé projekty, portfolia, soutěže, spolupráce s odborníky či prezentace výsledků. Zároveň je důležité respektovat individuální profil žáka – vysoké nadání nemusí znamenat vysoký výkon ve všech oblastech.

Dvojí výjimečnost, podvýkon a sociálně-emoční potřeby

Nadaný žák může současně potřebovat podporu z jiného důvodu. Vysoký potenciál může být překryt specifickými obtížemi, poruchou pozornosti, nerovnoměrným vývojem, úzkostí, sociálními obtížemi nebo jinou vzdělávací potřebou. Stejně tak mohou silné schopnosti některé obtíže dlouho kompenzovat. Proto u našich žáků posuzujeme silné stránky a obtíže současně.

Podvýkon

Za varovný signál považujeme dlouhodobý nesoulad mezi předpoklady a výkonem, zejména pokud je doprovázen ztrátou motivace, odmítáním rutiny, nedokončováním práce, perfekcionismem, strachem ze selhání, konflikty nebo stažením. Cílem není zvýšit tlak, ale zjistit příčinu a upravit míru výzvy, podporu exekutivních funkcí, hodnocení či prostředí.

Sociálně-emoční podpora

Je vhodné normalizovat chybu jako přirozenou součást učení a cíleně pracovat s odolností dítěte. Důležité je oddělovat hodnotu dítěte od jeho výkonu a výsledků v soutěžích a současně mu pomáhat s realistickým plánováním, stanovováním priorit a dokončováním práce.

Přínosné je také nabízet možnosti kontaktu s vrstevníky, kteří mají podobné zájmy. Zároveň je třeba respektovat potřebu autonomie dítěte, avšak zachovávat jasné a srozumitelné hranice. V případě potřeby je vhodné do podpory zapojit školního psychologa, speciálního pedagoga a další členy školního poradenského pracoviště (ŠPP).

Hodnocení nadaných žáků

Hodnocení má podporovat další učení. U nadaného žáka nestačí ocenit správný výsledek, důležitá je také kvalita argumentace, originalita, práce s důkazy, volba strategie, vytrvalost, schopnost revize a reflexe.

Vhodný postup

Kritéria kvality předem a popisná zpětná vazba

Žák by měl předem vědět, podle jakých kritérií bude jeho práce posuzována. Zpětná vazba by měla konkrétně popisovat kvalitu práce a ukazovat možnosti dalšího rozvoje.

Hodnocení pokroku vůči náročnému cíli

Hodnocení by mělo zachycovat, jak se žák posouvá směrem k přiměřeně náročnému cíli, nikoli pouze to, zda úkol splnil správně.

Sebehodnocení a reflexe strategie

Součástí hodnocení by měla být možnost zamyslet se nad vlastním postupem, zvolenými strategiemi, jejich účinností a možnostmi dalšího zlepšení.

Prostor pro opravu a vylepšení

Žák by měl mít možnost na základě zpětné vazby svou práci revidovat, opravit nebo dále rozpracovat. Hodnocení se tak stává součástí procesu učení.

Oceňování intelektuální odvahy a vytrvalosti

Je vhodné oceňovat ochotu pouštět se do náročných problémů, hledat různá řešení, experimentovat a vytrvat i v situaci, kdy správné řešení není okamžitě dostupné.

Nevhodné jako převládající přístup

Pouhé srovnávání s třídním průměrem

Srovnání s ostatními žáky neposkytuje dostatečnou informaci o individuálním pokroku ani o skutečné úrovni rozvoje nadaného žáka.

Automatická jednička za rychlé splnění lehkého úkolu

Rychlé a správné vyřešení příliš jednoduchého úkolu nemusí znamenat skutečný rozvoj. Hodnocení by mělo zohledňovat také náročnost úkolu a míru učení, kterou žákovi přinesl.

Hodnocení pouze konečného produktu

Pokud se hodnotí jen výsledný produkt, zůstávají stranou důležité aspekty učení, například způsob uvažování, volba strategie, práce s chybou nebo postupné zdokonalování řešení.

Trestání experimentu, pokud nevede hned ke správnému výsledku

Neúspěšný pokus může být důležitou součástí učení. Sankcionování experimentování může omezovat ochotu žáka hledat originální postupy a pouštět se do náročnějších problémů.

Chvála typu „ty jsi génius“ jako hlavní zpětná vazba

Obecná pochvala zaměřená na schopnosti neposkytuje žákovi konkrétní informaci o kvalitě jeho práce. Vhodnější je oceňovat konkrétní postupy, argumentaci, úsilí, vytrvalost a schopnost práci dále rozvíjet.

Role koordinátora, pedagogů a ŠPP

V rámci našeho školního poradenského pracoviště propojujeme vedení a koordinaci ŠPP (speciálního pedagoga, psychologa a výchovného poradce). Do podpory nadání je zapojujeme podle povahy vzdělávacích a sociálně-emočních potřeb konkrétního žáka.

02. Ředitel školy

vytváří podmínky, schvaluje koncepci, rozhoduje o organizačních opatřeních, podporuje DVPP a spolupráci

03. Koordinátor/ka podpory nadání

řídí školní systém, metodicky podporuje kolegy, vede přehled aktivit, koordinuje nominace, partnery a evaluaci

06. Školní psycholog

podporuje sociálně-emoční oblast, motivaci, vztahy a konzultuje složité případy v rámci své odbornosti

08. Speciální pedagog

podílí se na mapování vzdělávacích potřeb, zejména při dvojí výjimečnosti, konzultuje podpůrná opatření

01. Žák

podílí se na plánování cílů, volbě témat a reflexi, postupně přebírá odpovědnost za své učení

04. Třídní učitel

sleduje žáka napříč předměty, komunikuje s rodinou, propojuje informace, hlídá wellbeing a vztahy

05. Předmětový učitel

diferencuje výuku; dokumentuje projevy nadání; nabízí obohacení, soutěže a projekty

07. Výchovný poradce

propojuje poradenské postupy, ŠPZ a kariérové směřování žáka

09. Zákonný zástupce

sdílí relevantní informace, spolupracuje na cílech podpory, podporuje vyvážený rozvoj

Spolupráce s rodinou, ŠPZ a externími partnery

S rodinou komunikujeme partnersky a konkrétně. Nesdělujeme rodičům pouze označení „nadaný“, ale popisujeme pozorované silné stránky, potřeby, reakci žáka na náročnější úkoly a plánované kroky. Současně získáváme informace o dlouhodobých zájmech, mimoškolních aktivitách a případných obtížích.

Při potřebě odborného zjištění mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školským poradenským zařízením. Doporučení ŠPZ promítáme do konkrétní práce ve výuce a jeho účinnost pravidelně vyhodnocujeme.

Externí spolupráce může zahrnovat NPI ČR a jeho Systém podpory nadání, město Ostrava a program Talentmanagement, vysoké školy, odborné instituce, science centra, knihovny, kulturní instituce, ZUŠ, sportovní organizace a další partnery podle oblasti zájmu žáků.

Program Talentmanagement, Centra aktivit, soutěže a projekty

Program Talentmanagement a navazující projektové aktivity využíváme jako zastřešující rámec pro cílené rozvojové příležitosti nad rámec běžné hodiny. V roce 2027 chceme propojit speciální hodiny péče, odpolední kluby, centra aktivit, soutěže, exkurze a samostatné projekty tak, aby si žáci mohli volit podle oblasti svého zájmu a aby nabídka pokrývala jazykové, matematicko-logické, přírodovědné, technické, digitální, výtvarné i další formy nadání.

Odpolední kluby budou probíhat pravidelně a nabídnou rozšiřující úlohy, projekty, badatelské a tvořivé činnosti, které se do běžné výuky nevejdou. Současně chceme postupně rozšířit kapacitu individuální a skupinové péče o nadané tak, abychom lépe pokryli věkové skupiny i různé oblasti nadání.

Exkurze a vzdělávací aktivity mimo školu budeme vybírat podle zájmů a profilů žáků. Mohou směřovat do muzeí, galerií, planetária, interaktivních expozic, technických a vědeckých pracovišť či na tematické procházky. Před návštěvou žáky povedeme k formulaci otázek a po návratu k reflexi, prezentaci nebo vlastnímu badatelskému výstupu.

Soutěže vnímáme nejen jako možnost porovnání výkonu, ale také jako nástroj objevování talentu a motivace. Vedle účasti v externích soutěžích budeme rozvíjet vlastní školní formáty, například „Zelená má talent“ nebo fotografickou soutěž, a oceňovat nejen vítěze, ale také kvalitní řešení, tvořivost, vytrvalost a aktivní účast.

Rozvoj pedagogického sboru

- Nejméně jedno společné metodické setkání ročně zaměřené na diferenciaci a práci s nadáním.
- Sdílení konkrétních gradovaných úloh a materiálů v dostupném školním úložišti.
- Vzájemné hospitace nebo otevřené hodiny se zaměřením na diferenciaci.
- Pravidelná krátká informace koordinátora na pedagogické poradě.
- Cílené vzdělávání v tématech identifikace, dvojí výjimečnosti, podvýkonu, gradovaných úloh, akcelerace a dalších.
- Využití nabídky NPI a MS PAKT, včetně programů zaměřených na systematickou podporu nadání a roli školního koordinátora..

Akční plán práce 2026 – 2029

Plán práce

Období	Priorita	Klíčové opatření	Odpovědnost	Indikátor / výstup
2026/27	Systém a identifikace	Sjednotit nominační a pozorovací postupy; zavést pilotní portfolio a pravidelnou reflexi podpory.	koordinátor + pedagogové + ŠPP	jednotné formuláře; portfolio; 2 reflexe za rok
2026/27	Výuka	Rozšířit kompaktaci učiva, gradované úlohy, obohacování a flexibilní skupiny; sdílet příklady dobré praxe.	vedení + koordinátor + pedagogové	metodická sada; ukázky z výuky; hospitační záznamy
2027	Centra aktivit	Rozšířit Centra aktivit do 8. a 9. ročníku a dále vybavovat centra v 1.–7. ročníku pro matematické, jazykové, přírodovědné, technické, digitální a tvořivé činnosti.	koordinátor + garanti oblastí	funkční centra ve všech kmenových třídách; evidence využití
2027	Pedagogické centrum	Doplnit zázemí o odbornou literaturu, logické a deskové hry, stavebnice, badatelské sety a prostředky pro robotiku a technické činnosti.	vedení + koordinátor	doplněné vybavení; využití při individuální a skupinové péči

Období	Priorita	Klíčové opatření	Odpovědnost	Indikátor / výstup
březen 2027	Diagnostika	Realizovat profesionální diagnostiku nadání u žáků 1. a 3. ročníku a propojit výsledky s pedagogickým pozorováním a plánem podpory.	koordinátor + externí odborný partner + třídní učitelé	výsledky diagnostiky; navazující opatření; konzultace s rodinou dle potřeby
2027	Kapacita cílené péče	Rozšířit individuální a skupinovou péči o nadané a talentované žáky; směřovat k 600 hodinám cílené pedagogické péče za rok.	vedení + koordinátor + pověření pedagogové	evidence realizovaných hodin; účast žáků; reflexe přínosu
2027	Kluby a oborová nabídka	Rozvíjet pravidelné odpolední kluby v různých oblastech nadání – jazykové, matematicko-logické, přírodovědné, technické, digitální a výtvarné.	koordinátor + vedoucí klubů	pravidelná nabídka; účast; žákovské výstupy
2027	Exkurze a autentické učení	Organizovat vzdělávací exkurze podle zájmů a profilů žáků – muzea, galerie, planetárium, technická a vědecká pracoviště, interaktivní expozice.	koordinátor + garanti oblastí	realizované akce; příprava otázek; následná reflexe nebo výstup

Plán práce

Období	Priorita	Klíčové opatření	Odpovědnost	Indikátor / výstup
2027	Soutěže a objevování talentu	Pokračovat ve vlastních soutěžích (např. Zelená má talent, fotografická soutěž) a podporovat účast v externích soutěžích. Soutěže využívat také jako jednu z příležitostí k zachycení potenciálu.	koordinátor + pedagogové	pestré zastoupení soutěží; účast a postupy; reflexe nové zachycených talentů
2027	Profesní rozvoj	Realizovat školení, webináře, DVPP a workshopy k identifikaci a podpoře nadání v běžné třídě; usilovat o zapojení co největší části sboru.	vedení + koordinátor	účast pedagogů; přenos konkrétních postupů do výuky; sdílení na metodických setkáních
2027/28	Průběžná evaluace	Vyhodnotit první rok koncepce a projektové aktivity: dostupnost podpory, využití center, diagnostiku, kapacitu péče, kluby, exkurze, soutěže a vzdělávání pedagogů.	vedení + koordinátor + ŠPP	evaluační zpráva; 3–5 priorit pro školní rok 2027/28
2027/28	Individualizace	Rozšířit portfolio, rozvojové plány a mentoring; cíleně sledovat také dvojí výjimečnost, podvýkon a wellbeing.	koordinátor + ŠPP + pedagogové	vyšší podíl žáků s doloženými cíli a reflexí podpory

Období	Priorita	Klíčové opatření	Odpovědnost	Indikátor / výstup
červen 2028	Sdílení praxe	Zavést vzájemné hospitace a metodické sdílení zaměřené na diferenciaci, práci s výzvou a podporu různých oblastí nadání.	vedení + pedagogové	nejméně 1 sdílecí/hospitační cyklus; banka příkladů praxe
2028/29	Evaluace II	Vyhodnotit funkčnost systému a upravit priority pro závěrečný rok koncepce.	vedení + koordinátor + ŠPP	aktualizovaný akční plán a indikátory
květen–červen 2029	Stabilizace	Ukotvit funkční postupy v běžné práci školy, posílit návaznost mezi 1. a 2. stupněm a udržitelnost aktivit.	celý pedagogický tým	sjednocené postupy; metodická banka; účinnost podpory
2028/29	Závěrečné vyhodnocení	Vyhodnotit období 2026–2029 a připravit navazující koncepci podle dat, zkušeností žáků, rodičů a pedagogů.	vedení + koordinátor + ŠPP	závěrečná evaluační zpráva; návrh koncepce 2029+

Evaluace a indikátory kvality

Úspěch koncepce se neposuzuje jen podle medailí a umístění. Sleduje se zejména, zda žáci dostávají přiměřenou výzvu, zda se daří zachycovat různé podoby nadání, zda podpora zvyšuje motivaci a zda pedagogové používají účinné strategie.

Oblasti evaluace

01

Identifikace

Počet a pestrost nominací nadaných, zastoupení ročníků a oblastí, zachycení žáků s podvýkonem.

02

Výuka

Podíl sledovaných hodin s diferencovanými nebo gradovanými úlohami, příklady kompaktace a obohacení.

03

Rozvoj žáků

Pokrok vůči individuálním cílům, kvalita portfolio; dokončené projekty, reflexe žáků.

04

Wellbeing

Pocit přiměřené výzvy, bezpečí a přijetí, výskyt dlouhodobé nudy či přetížení.

05

Aktivity

Oborová pestrost programu Talentmanagement, center aktivit, soutěží a projektů.

06

Pedagogové

Účast na DVPP, sdílení materiálů, hospitace, sebehodnocení kompetencí.

07

Spolupráce

Konzultace s rodinami, ŠPP, ŠPZ a externími partnery, kvalita návaznosti doporučení.

08

System

Pravidelné vyhodnocení, aktualizace akčního plánu a dostupnost metodických materiálů.

09

Dostupnost podpory

Pokrytí všech ročníků centry aktivit, kapacita speciálních hodin a klubů, pestrost oblastí nadání.

10

Profesionalizace

Počet zapojených pedagogů do DVPP, využití získaných postupů ve výuce, metodická činnost koordinátora.

11

Rozšířená identifikace

návaznost pedagogické a externí diagnostiky; kvalita plánovaných opatření po diagnostice; průběžné vyhodnocování dopadu

Roční evaluační otázky

- Které žáky jsme letos nově zachytili a jakým způsobem?
- Má každý sledovaný žák přiměřenou míru výzvy v běžné výuce?
- Která opatření prokazatelně zvýšila motivaci, samostatnost nebo kvalitu práce?
- Kde přetrvává podvýkon, nuda, perfekcionismus nebo přetížení?
- Jsou příležitosti dostupné také žákům, kteří nejsou soutěžně orientovaní?
- Jak se daří propojovat 1. a 2. stupeň a předávat informace při přechodu žáka?
- Co potřebují pedagogové pro další rok – materiály, čas, vzdělávání, mentoring?
- Které tři priority budou mít největší dopad v příštím školním roce?

Ochrana údajů a dokumentace

Dokumentace podpory nadání obsahuje pouze údaje nezbytné pro vzdělávání a poradenskou práci. Přístup k citlivým údajům je omezen podle pracovních rolí. Ve sdílených metodických materiálech a při prezentaci dobré praxe se používají anonymizované příklady, není-li pro zveřejnění dán odpovídající právní titul.

Pokud je vedeno portfolio žáka, má být vedeno tak, aby bylo prakticky využitelné a současně přiměřené: cílem není vytvářet nadbytečnou administrativu. Formální dokumentace vyplývající z doporučení ŠPZ se vede v souladu s aktuální legislativou a interními pravidly školy.

Závěr

Naše péče o nadání vychází z přesvědčení, že rozvoj potenciálu žáků je přirozenou součástí kvalitního vzdělávání. Nechceme žákům přidávat více drilu ani pouze zvětšovat objem práce.

Usilujeme o lépe zvolenou práci: náročnější otázky, hlubší porozumění, tvořivost, možnost volby, smysluplné tempo a podporu při zvládání výzev.

Navazujeme na naše dosavadní zkušenosti s podporou nadání, program Talentmanagement, Centra aktivit, soutěže, projekty a spolupráci s partnery.

V období 2026–2029 klademe důraz na propojení těchto aktivit s běžnou výukou, na funkční pedagogickou diagnostiku, spolupráci se školním poradenským pracovištěm a rodinou a na pravidelné vyhodnocování dopadu na rozvoj žáků.

Schvalovací doložka

Projednáno pedagogickou radou: 26. 8. 2026

Schváleno dne: 26. 8. 2026

Ředitel školy: PaedDr. Aleš Koutný

Koordinátorka nadání: Mgr. Petra Halšková

Použité a doporučené zdroje

ZŠ Ostrava, Zelená 42 – Práce s nadanými žáky.
<https://zszelena42.cz/prace-s-nadanymi-zaky/>

ZŠ Ostrava, Zelená 42 – Plán péče o nadané a mimořádně nadané žáky 2024/2026. školní dokument poskytnutý jako podklad; veřejná verze: https://dot.zszelena42.cz/2023_24/nadani2426.pdf

ZŠ Ostrava, Zelená 42 – Školní poradenské pracoviště.
<https://zszelena42.cz/spp/>

MŠMT – vyhláška č. 27/2016 Sb., aktuální úplné znění.
https://msmt.gov.cz/uploads/legislativa/27_2016_1.1.2026.pdf

MŠMT – vyhlášky ke školskému zákonu. <https://msmt.gov.cz/fin-leg/vyhlaske/vyhlaske-ke-skolskemu-zakonu>

NPI ČR – Systém podpory nadání.
<https://www.npi.cz/projekty/4599-system-podpory-nadani>

NPI ČR – Klíč k nadání: komplexní kurz pro školní koordinátory podpory nadání. <https://www.npi.cz/vzdelavani/15-vzdelavaci-programy/98513-kluc-k-nadani-komplexni-kurz-pro-skolni-koordinatory-podpory-nadani-2>